PSIHOLOGIJA

YU ISSN 0048-5705 UDC 159.9 Vol. 59(4) 357–479

CONTENTS

INVARIANCE OF THE COV19 - IMPACT ON QUALITY OF LIFE (COV19-QOL) MEASUREMENT IN PEOPLE WHO LOST A LOVED ONE DURING THE COVID-19 PANDEMIC FROM FOUR SOUTH AMERICAN COUNTRIES
Tomás Caycho-Rodríguez, Daniel E. Yupanqui-Lorenzo, Hector Hugo Sánchez Carlessi3, Carlos Reyes Romero, Patricia Matos Ramírez, Carlos Carbajal-León, Lindsey W. Vilca, Pablo D. Valencia, José Ventura-León, Mario Reyes-Bossio, Mariel Delgado-Campusano, Miguel Gallegos, Rodrigo Moreta-Herrera, Diana Ximena Puerta-Cortés, Andrés Camargo, Julio Torales, Daniela Ferrufino-Borja, Agueda Muñoz-del-Carpio-Toia, Marion K. Schulmeyer Jesús Ayala-Colqui, Nicol A. Barria-Asenjo, Luis Hualparuca-Olivera, & Iván Barrios 357

PSYCHOMETRIC EVALUATION OF THE DIMENSIONS OF IDENTITY DEVELOPMENT SCALE IN SERBIAN ADOLESCENTS
Vladimir Džinović & Nikoleta Gutvajn 379

DEVELOPMENT AND INITIAL TESTING OF THE COMPASSION SCALE FOR CHINESE (CSC)
Xinyu Gu, Feifei Li, & Myoung-Ho Hyun 399

GENDER-SPECIFIC NETWORK STRUCTURES IN ADOLESCENT EATING BEHAVIOUR AND BODY IMAGE: A NETWORK PSYCHOMETRIC APPROACH
Ergün Kara, Halil Aslan & Aman Sado Elemo 417

CAN TRAIT-LIKE CREATIVE SELF-EFFICACY EXPLAIN THE RELATIONSHIP BETWEEN OPENNESS AND CREATIVITY IN A CAPPELLA SINGERS?
Matea Kramarić, Matej Pavlić, & Ana Butković 447

THE EFFECT OF WEIGHT STEREOTYPE THREAT ON THE MOTOR SKILL LEARNING AND INTRINSIC MOTIVATION OF CHILDREN
Mohammad Hossein Zamani, Ayoub Hashemi, Rasool Abedanzadeh, & Hamideh Abdolzadeh 465

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 357–377
UDC: 159.913:[616.98:578.834(8)
© 2026 by authors
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI240508023C

Merna invarijantnost skale COV19 – uticaj na kvalitet života (COV19-KoL) kod ljudi koji su izgubili voljenu osobu tokom pandemije COVID-19 iz četiri južnoameričke države

Tomás Caycho-Rodríguez[1], Daniel E. Yupanqui-Lorenzo[2], Hector Hugo Sánchez Carlessi[3], Carlos Reyes Romero[3], Patricia Matos Ramírez[3], Carlos Carbajal-León[4], Lindsey W. Vilca[5], Pablo D. Valencia [6], José Ventura-León[7]; Mario Reyes-Bossio[8], Mariel Delgado-Campusano[8], Miguel Gallegos[9], Rodrigo Moreta-Herrera[10], Diana Ximena Puerta-Cortés[11], Andrés Camargo[12], Julio Torales[13,14,15], Daniela Ferrufino-Borja[16], Agueda Muñoz-del-Carpio-Toia[17], Marion K. Schulmeyer[18] Jesús Ayala-Colqui[19], Nicol A. Barria-Asenjo[20]; Luis Hualparuca-Olivera[9], & Iván Barrios[14,15]

[1]Facultad de Psicología, Universidad Científica del Sur, Lima, Peru
[2]Escuela de Psicología, Universidad de Ciencias y Humanidades, Lima, Perú
[3]Universidad Ricardo Palma, Lima, Perú
[4]Escuela de Psicología, Universidad de San Martin de Porres, Lima, Peru
[5]Universidad Señor de Sipán, Chiclayo, Perú.
[6] Coordinación de Universidad Abierta y Educación Digital, Universidad Nacional Autónoma de México, Mexico City, Mexico
[7]Facultad de Ciencias de la Salud, Universidad Privada del Norte, Lima, Peru
[8]Facultad de Psicología, Universidad Peruana de Ciencias Aplicadas, Lima, Peru
[9]Universidad Continental, Huancayo, Peru
[10]Escuela de Psicología; Pontificia Universidad Católica del Ecuador, Ambato, Ecuador
[11]Programa de Psicología. Universidad de Ibagué, Ibagué, Colombia
[12]School of Health and Sport Sciences, Fundación Universitaria del Área Andina, Bogotá, Colombia
[13]Universidad Nacional de Asunción, Facultad de Ciencias Médicas, Cátedra de Psicología Médica, San Lorenzo, Paraguay.
[14]Universidad Sudamericana, Facultad de Ciencias Médicas, Pedro Juan Caballero, Paraguay.
[15]Universidad Nacional de Caaguazú, Instituto Regional de Investigación en Salud, Coronel Oviedo, Paraguay.
[16]Programa de Doctorado en Psicología, Facultad de Ciencias de la Salud, Universidad Católica del Maule, Talca, Chile
[17]Vicerrectorado de investigación, Universidad Católica de Santa María, Arequipa, Perú
[18]Facultad de Humanidades, Comunicación y Artes, Universidad Privada de Santa Cruz de la Sierra, Santa Cruz, Bolivia.
[19]Universidad Tecnólogica del Perú, Lima, Peru
[20]Universidad de Los Lagos, Osorno, Chile

Skala COV19 – Uticaj na kvalitet života (COV19-KoL) je korišćena kao mera percipiranog uticaja COVID-19 na kvalitet života; međutim, malo se zna o njenoj kros-kulturnoj stabilnosti. Ova studija je ispitivala mernu invarijantnost COV19-KoL u uzorcima odraslih (N = 1034;

*AS*god = 35.7 godina; *SD* = 13.3 godina; 68.3% **žena**) iz četiri države Južne Amerike (Ekvador, Kolumbija, Peru i Bolivija). Indeksi uklapanja jednodimenzionalnog modela COV19-KoL u podatke bili su adekvatni u svim zemljama (CFI = 1.00, TLI = 0.99, SRMR = 0.02, RMSEA = 0.10). Vrednosti alfa i omega indeksa su bile prihvatljive i u rasponu od 0,91 do 0,94 u svim zemljama. Faktorska invarijantnost je procenjena metodom poravnanja (eng. alignment method), a invarijantnost je dobijena za faktorske težine (R^2 = 1.00) i intercepte (R^2 = 1.00), prihvatajući približnu invarijantnost COV19-KoL. COV19-KoL se može preporučiti za smisleno poređenje odnosa između varijabli između grupa i za poređenje latentnih srednjih vrednosti u četiri južnoameričke populacije.

Ključne reči: poravnanje, invarijantnost, smrt, kvalitet života, Južna Amerika

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 379–398
UDC 159.922.73:159.964.2
© 2026 by authors
159.964.2-053.6
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI240912044D

Psihometrijska evaluacija Skale dimenzija razvoja identiteta kod srpskih adolescenata

Vladimir Džinović & Nikoleta Gutvajn

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ispitivali smo da li podaci potvrđuju dvociklični model sa njegovih šest dimenzija razvoja identiteta, kao i da li postoje specifične karakteristike procesa i tipologija identiteta među adolescentima koji odrastaju u mešavini srednjoevropskog i balkanskog kulturnog konteksta. Na uzorku od 823 adolescenata iz Srbije (M_{age} = 18.34; SD = 2.43), koji su u jednom vremenskom trenutku popunjavali upitnike samoprocene, sprovedena je konfirmatorna faktorska analiza (CFA) radi provere faktorske strukture Skale dimenzija razvoja identiteta (DIDS). Pored toga, korelacionim analizama su ispitivane povezanosti dobijenih dimenzija identiteta sa različitim psihološkim ishodima, a klaster analizom su identifikovani statusi identiteta na osnovu DIDS dimenzija. Rezultati su potvrdili šestofaktorsku strukturu. Dimenzija eksploracije u širinu nije korelirala sa dimenzijama posvećenosti (komitmenta), što ukazuje na to da istraživanje novih životnih opcija ne igra adaptivnu ulogu u uspešnom formiranju identiteta kod naših adolescenata. Ovaj nalaz se razlikuje od rezultata iz zapadnih zemalja, ali je u skladu sa nalazima iz zemalja (jugo)istoka Evrope, što ukazuje na uticaj ograničavajućeg socioekonomskog okruženja. Potvrđeni su statusi identiteta: Nediferencirani (Undifferentiated), Ostvareni (Achievement), Bezbrižno difuzni (Carefree Diffusion), Raspršeno difuzni (Diffused Diffusion) i Ruminativni moratorijum (Ruminative Moratorium). Međutim, status Preuranjena posvećenost (Foreclosure) nije potvrđen, a izdvojio se status koji smo nazvali FOMO (Nedovršeni ostvareni – Unfulfilled Achievement). Glavna implikacija je da je DIDS pouzdan instrument za procenu procesa formiranja identiteta kod adolescenata u Srbiji.

Ključne reči: DIDS, identitet, adolescencija, Srbija, status identiteta.

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 399–416
© 2026 by authors
UDC 159.942.4(510)
316.77:159.9(510)
177.74(510)
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI240126024G

Razvoj i početno testiranje kineske skale saosećanja (CSC)

Xinyu Gu[1], Feifei Li[1], & Myoung-Ho Hyun[2]

[1]Department of Psychology, Wenzhou University, Wenzhou, China
[2]Department of Psychology, Chung-Ang University, Seoul, Republic of Korea

Zbog ograničene količine podataka i nedostatka odgovarajućih skala saosećanju za Kineze, naša studija je imala za cilj razvoj Kineske skale saosećanja (eng. Compassion Scale for Chinese - CSC) i ispitivanje njene validnosti i pouzdanosti. Uzeli smo u obzir suštinu saosećanja u kineskoj kulturi – dobrotu prema onima koji pate, u razvoju CSC-a. Ukupno 540 kineskih učesnika u istraživanju je regrutovano za ovu studiju. Uzorak 1 (n = 331) je bio potreban da se završi preliminarna verzija CSC skale. Od uzorka 2 (n = 209) je zatraženo da popuni bateriju upitnika uključujući CSC, skalu samosaosećanja, skalu ljubavi-ljubaznosti-saosećanja, Santa Klara Kratku skalu saosećanja, Skalu depresije Centra za epidemiološke studije, Upitnik o depresivnim iskustvima i Upitnik o samosaosećanju dodiplomaca. Rezultati faktorske analize sugerišu da skala saosećanja od 25 stavki obuhvata sebe i druge, model četiri korelirana faktora (osetljivost prema drugima, ljubaznost prema sebi, ljubaznost prema drugima i tolerancija neprijatnih osećanja) i model višeg reda koji se oba dobro uklapaju i u podatke sa početnog uzorka i sa uzorka za validaciju. Dalje, testovi validnosti i interne konzistencije su takođe pokazali dobar nivo validnosti i pouzdanosti. CSC bi mogao imati koristi od daljih studija o individualnom blagostanju i intervencijama u vezi sa saosećanjem u kineskom kontekstu.

Ključne reči: saosećanje, faktorska analiza, ljubaznost, kineski, validnost

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 417–445
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI251206011K
© 2026 by authors
UDC 159.922.8:613.2

Rodno specifične mrežne strukture ponašanja vezanih za ishranu i slike o sopstvenom telu kod adolescenata: mrežni psihometrijski pristup

[1]Ergün Kara, [2]Halil Aslan & [3]Aman Sado Elemo

[1] University of Aberdeen, Aberdeen, United Kingdom
[2]Department of Educational Sciences, Siirt University, Siirt, Turkey
[3]Department of Educational Sciences, Gelisim University, İstanbul, Turkey

Iako poremećaji ishrane predstavljaju značajan zdravstveni problem kod adolescenata, tradicionalni pristupi usmereni na tretman simptoma često zanemaruju složene psihološke konstrukte povezane sa ovim fenomenom. Ova studija je korstila pristup latentnih mrežnih modela (engl. Latent Variable Network Modeling; LVNM) kako bi ispitala strukturu simptoma poremećaja ishrane, self-konstrukata, obrazaca emocionalnog prejedanja i socijalne anksioznosti vezane za fizički izgled na uzorku turskih adolescenata (61.3% devojčica; $M_{starost}$ = 15.6). LVNM predstavlja unapređenje tradicionalne mrežne analize tako što vrši korekciju za grešku merenja, čime omogućava preciznije procena relacija između latentnih konstrukata. Nakon konfirmatorne faktorske analize, ekstrahovani faktorski skorovi su iskorišćeni u svrhe mrežne analize koristeći EBICglasso metod. Analiza centralnosti pokazala je da je emocionalno prejedanje najcentralniji čvor (strength z = 1,50), što ukazuje na njegovu ključnu ulogu u aktiviranju i održavanju simptomatologije poremećaja ishrane. Krivica je pokazala najveću betweenness centralnost (18), pozicionirajući se kao važana spona između različitih simptoma. Analiza bridge centralnosti otkrila je da socijalna anksioznost vezana za fizički izgled (bridge strength = 0,767) predstavlja glavni spoj između između briga o tome kako ih drugi procenjuju i patologije ishrane kod adolescenata. Samosaosećanje je zauzelo perifernu poziciju sa pretežno protektivnim vezama (r = –.132 sa socijalnom anksioznošću). Specifične mreže na poduzorcima dečaka i devojčića pokazale su sličnu ukupnu strukturu (global strength: devojčiće = 4.144, dečaci = 4.136), ali je emocionalno prejedanje imalo veću centralnost kod dečaka (1.309 naspram 1.031). Mrežni pristup ukazuje da usmeravanje intervencija na emocionalno prejedanje može imati lančane efekte kroz čitavu mrežu simptoma poremećaja ishrane, pružajući važne uvide za strategije prevencije i intervencije među adolescentima.

Ključne reči: mrežne analize latentnih varijabli, poremećaji ishrane, emocionalno prejedanje, samosaosećajnost, socijalna anksioznost zbog fizičkog izgleda, adolescenti

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 447–464
UDC 159.954.4:784.01-051
© 2026 by authors
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI231024029K

Može li dispoziciona kreativna samoefikasnost objasniti odnos između otvorenosti i kreativnosti kod A Cappella pevača?

[1]Matea Kramarić, [2]Matej Pavlić, & [2]Ana Butković

[1]Social Work Study Centre, Faculty of Law, University of Zagreb
[2]Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb

Prethodne studije su dosledno pokazivale vezu između otvorenosti i kreativnosti. Cilj ove studije bio je da se ispita da li je ovaj odnos posredovan kreativnim uverenjima o samoefikasnosti kod a cappella pevača. U istraživanju je učestvovalo ukupno 128 osoba iz 18 tradicionalnih hrvatskih a cappella grupa (hrv. klape) (srednja starost *AS* = 37,93, *SD* = 10,08). Otvorenost je merena kao prosek samoprocene i dve procene vršnjaka na podskali Otvorenost iz BFI-2 upitnika, dispoziciona kreativna samoefikasnost samoprocenom na podskali Kreativna samoefikasnost Kratke Skale kreativnog ja (eng. Short Scale of Creative Self), dok su ocene ukupnog nivoa kreativnosti i kreativnog ponašanja takođe dobijene kao prosek samoprocena i dve vršnjačke procene. Rezultati medijacione analize pokazali su značajnu pozitivnu povezanost otvorenosti s kreativnom samoefikasnošću i obe mere kreativnosti. Samo je odnos otvorenosti i ukupne kreativnosti bio posredovan kreativnom samoefikasnošću.

Ključne reči: kreativna samoefikasnost, otvorenost, pro-C kreativnost, samo- i vršnjački izveštaji, pevači

PSIHOLOGIJA, 2026, Vol. 59(4), 465–479
DOI: https://doi.org/10.2298/PSI230330027Z
© 2026 by authors
UDC 796:159.947.5.072

Uticaj pretnje stereotipa o telesnoj masi na učenje motoričkih veština i intrinzičku motivaciju dece

Mohammad Hossein Zamani[1], Ayoub Hashemi[2],
Rasool Abedanzadeh[3], & Hamideh Abdolzadeh[4]

[1] Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities,
Jahrom University, Jahrom, Iran
[2] Department of Sport Sciences, Faculty of Literature and Human Sciences,
Yasouj University, Yasouj, Iran
[3] Department of Motor Behavior and Sport Psychology, Faculty of Sport Sciences,
Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
[4] Department of Sport Sciences, Faculty of Literature and Human Sciences,
Vali-e-Asar University of Rafsanjan, Rafsanjan, Iran

Ova studija je imala za cilj da istraži uticaj stereotipa o telesnoj masi na učenje motoričkih veština i intrinzičku motivaciju dece. Dvadeset četiri dečaka uzrasta od 8 do 10 godina (M = 8,34 ± ,72) sa samopercepcijom da imaju prekomernu telesnu masu (BMI ≥ 25) nasumično su podeljena u dve jednake grupe: jednu koja se sastoji od dece koja za sebe smatraju da imaju prekomernu telesnu masu (Stereotip [ST]) i druga koja se sastoji od dece deca sa prosečnom telesnom masom, ali koja za sebe smatraju da imaju prekomernu telesnu masu (Smanjen stereotip (eng. Reduced stereotype [RST]). Driblanje futsal lopte između prepreka procenjivano je kroz faze pre testiranja, posle testa i tokom faze zadržavanja. Učesnici su popunili modifikovani inventar unutrašnje motivacije (IMI). Rezultati su otkrili značajne razlike između ST i RST i u fazi sticanja i u fazi zadržavanja u korist RST. Pored toga, pre testa zadržavanja, ispitanici iz RST grupe su postigli značajno više rezultate na inventaru unutrašnje motivacije u poređenju sa ST grupom. Stoga, nalazi ukazuju da stereotipi o težini imaju značajan uticaj na sticanje motoričkih veština kod dečaka.

Ključne reči: veština driblinga, futsal, stereotip, motivacija